

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia 17 lipca 2018r.**

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski
Sędziowie SO :	Elżbieta Iwona Cembrowicz , Joanna Walczuk
Protokolant:	st. sekr. sądowy Wioletta Mierzejewska

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Przedsiębiorstwo (...) w O.**

**przeciwko Gmina K.**

**o zapłatę**

na skutek apelacji pozwanej Gminy K. wyroku Sądu Rejonowego w Elku z dnia 12 marca 2018r sygn. akt I C 123/17

1. Oddala apelację.

2. Zasądza od pozwanej Gminy K. na rzecz powoda M. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Przedsiębiorstwo (...) w O. kwotę 1800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed sądem II-giej instancji.

SSO Cezary Olszewski SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz SSO Joanna Walczuk

Sygn. akt: I. Ca. 250/18

## UZASADNIENIE

Powód M. W. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) M. W. z siedzibą w P. wniósł pozew w postępowaniu upominawczym domagając się zasądzenia od pozwanej Gminy K. kwoty 14.800 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dnia 12 sierpnia 2015r. strony zawarły umowę, której przedmiotem było opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie P.. Umowa miała być realizowana etapami, opisanymi szczegółowo w harmonogramie rzeczowo – finansowym, stanowiącym załącznik do umowy. Wykonawca za zrealizowany etap umowy był zobowiązany do wystawiania faktur. Po wykonaniu drugiego etapu umowy wykonawca wystawił fakturę Vat na kwotę 14.800 zł, odpowiadającą 20% całości wynagrodzenia. Faktura wraz z opracowaną dokumentacją oraz protokołem zdawczo – odbiorczym została

przesłana pozwanemu w dniu 13 października 2016 r. Wójt Gminy K. odmówił przyjęcia dokumentacji „z uwagi na niezgodność projektu planu – rysunek z umową (rozdział 3 pkt 5)”. Powód podniósł przy tym, iż wykonał etap drugi umowy zgodnie z jej postanowieniami. Pozyskał bowiem na podstawie posiadanej licencji, we własnym zakresie i na własny koszt niezbędne materiały geodezyjne w formie dxf (w postaci wektorowej). Uzyskał także kopię mapy zasadniczej w postaci drukowanej, którą udostępnił pozwanej. Ponadto przed podpisaniem umowy, odpowiadając na zapytanie ofertowe pismem z dnia 10 sierpnia 2015r., informował pozwaną o istnieniu w zasobach geodezyjnych mapy zasadniczej tylko dla części terenu, natomiast w pozostałym zakresie nie posiada ona pełnej treści, co zdaniem powoda nie uniemożliwiało opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z ofertą. Strona powodowa wskazała, że jeżeli w ocenie pozwanej mapy znajdujące się w zasobach Ośrodka (...) Starostwa Powiatowego w E. nie spełniają wymogów mapy zasadniczej, to na niej spoczywa obowiązek przed podjęciem uchwały przez Radę Gminy zlecić wykonanie odpowiednich map, gdyż zgodnie z treścią art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – do obowiązków Wójta należy przygotowanie materiałów geodezyjnych do opracowania planu miejscowego. Powód na piśmie wystąpił z przesądowym wezwaniem do zapłaty. W odpowiedzi na pismo z dnia 03 listopada 2016r. strona pozwana podtrzymała stanowisko w sprawie i odmówiła przyjęcia dokumentacji, wskazując, że została ona wykonana zgodnie z przepisami, lecz niezgodnie z umową. Po raz kolejny strona powodowa wystąpiła do pozwanej z przesądowym wezwaniem do zapłaty, ustosunkowując się zarazem do zastrzeżeń strony pozwanej. Pismo pozostało bez odpowiedzi. Strona pozwana nie zwróciła powodowi przesłanej dokumentacji i faktury.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym dnia 16 stycznia 2017r. w sprawie o sygn. I Nc 6/17 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Elku uwzględnił żądanie pozwu w całości, orzekając jednocześnie o kosztach procesu.

Pozwana Gmina K. w przepisany terminie wniosła sprzeciw od powyższego orzeczenia, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana przyznała, że dnia 12 sierpnia 2015 r. zawarła z powodem umowę nr (...), anektowaną następnie w dniu 20 stycznia 2016 r., w ramach której powód zobowiązał się do opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Pozwana potwierdziła także, że umowa była realizowana etapami zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym stanowiącym załącznik do umowy. Zdaniem pozwanej powód nie wywiązał się ze swoich zadań w ramach drugiego etapu harmonogramu, stąd jego roszczenie jest bezzasadne. Pozwana powołując się na treść zapisu etapu drugiego w harmonogramie wskazała, że Komisja na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 2016 r. po zapoznaniu się z projektem planu przedstawiła swoje uwagi dotyczące nie wykonania planu na kopii mapy zasadniczej stosownie do przepisów prawa geodezyjnego i kartograficznego. Powód nie usunął zastrzeżeń wskazanych przez Komisję. Odniósł się jedynie do zarzutów dotyczących sporządzenia projektu na nieprawidłowej mapie, nie odniósł się natomiast do niezgodności z Rozdziałem 3 pkt 5 umowy. Po wezwaniu do zapłaty pozwana poinformowała powoda, że nie wywiązał się on z ciążących na nim obowiązków, nie sporządzając projektu planu na mapie zasadniczej. Pozwana przyznała zarazem okoliczność braku pokrycia treścią mapy zasadniczej 208 ha gruntów objętych planem zagospodarowania. Okoliczność ta była znana powodowi przed zawarciem umowy z dnia 12 sierpnia 2015 r. Pozwana prezentowała stanowisko, że przedmiotem umowy było także wykonanie mapy zasadniczej do obszaru posiadającego pokrycie tylko treścią mapy ewidencji gruntów i budynków. Podniosła także, że przedłożony przez wykonawcę projekt planu zagospodarowania przestrzennego nie uzyskał pozytywnej opinii Miejskiej Komisji U. – Architektonicznej w E., która zgłosiła szereg uwag, z czego najpoważniejszy zarzut braku mapy zasadniczej dla całego terenu objętego planem. Wykonawca jednak nie uznał zgłoszonych uwag, które w tym zakresie były zgodne z zarzutami pozwanej. Pozwana wskazała nadto na Rozdział 2 pkt 5 umowy, z którego wynika, że zapłata za wystawione częściowe faktury uzależniona jest od podpisania przez obie strony stosownych protokołów na koniec każdego etapu. Pozwana nie podpisała protokołu, gdyż wykonawca nie ukończył drugiego etapu umowy. Powód nie skorzystał także z możliwości sporządzenia jednostronnego protokołu. Nie wstrzymał też i nie wezwał organu strony pozwanej do podjęcia stosownych działań.

W toku procesu strony podtrzymały prezentowane stanowiska w sprawie. Powód wniósł nadto o uwzględnienie w kosztach procesu oprócz wynagrodzenia ustalonego według norm przepisanych także kosztów dojazdu pełnomocnika z O. do E..

**Wyrokiem z dnia 12 marca 2018 r. wydanym w sprawie o sygn. akt: I. C. 123/17 Sąd Rejonowy w Elku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 14.800 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty i kwotę 4.998,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Elku kwotę 1.338,08 zł tytułem brakujących wydatków w sprawie.**

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Gmina K. na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych zwróciła się z zapytaniem ofertowym nr (...) z dnia 23 lipca 2015 r. o cenę opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie P. w celu lokalizacji lotniska lokalnego. Powyższa oferta wraz z załącznikami została wywieszona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy K., na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta w E.. Do dnia 04 sierpnia 2015r. do godz. 9.00 wpłynęły trzy oferty: (...) J. Ś. z siedzibą w G., Przedsiębiorstwa (...) M. W. z siedzibą w P. oraz U. A. M. z siedzibą w O. (...) w O., którego oferta nie została przyjęta z uwagi na brak wymaganych dokumentów potwierdzających, iż usługi zostały wykonane należycie. Spośród powyższych wykonawców wybrano najkorzystniejszą ofertę (...) J. Ś. z siedzibą w G., która zaoferowała najniższą cenę - 61.131,00 zł brutto za sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Firma, która wygrała przetarg odstąpiła od podpisania umowy, jako przyczynę wskazując konieczność wykonania mapy zasadniczej w ramach realizacji umowy, którego koszt nie został uwzględniony w przedmiotowej ofercie na wykonanie zamówienia.

W ramach przeprowadzonej procedury przetargowej, po rezygnacji wykonawcy najkorzystniejszej oferty, Gmina E. wybrała ofertę złożoną przez M. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) M. W. z siedzibą w O.. Przed podpisaniem ww. umowy wykonawca poinformował Gminę K. o uzyskanej w (...) Ośrodku (...) Starostwa Powiatowego w E. informacji w zakresie istnienia na całym obszarze przeznaczonym do opracowania planu miejscowego zagospodarowania mapy zasadniczej jednakże na części terenu nie posiada ona pełnej treści. W piśmie wskazano także, że jest możliwość pozyskania we własnym zakresie i na własny koszt ww. mapę. Wykonawca posiada bowiem licencje do pobrania map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych. Ostatecznie w dniu 12 sierpnia 2015 r. strony zawarły umowę nr (...), w ramach której wykonawca zobowiązał się wobec zamawiającego do opracowania projektu planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie P.. Wykonawca stosownie do treści umowy zobowiązany był do sporządzenia: 1) koncepcji planu; 2) opracowania ekofizjograficznego; 3) projektu planu; 4) prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu; 5) prognozy skutków finansowych uchwalenia planu; 6) ideogramu sieciowego; 7) projektów korespondencji, wykazów i innych dokumentów, których potrzeba wyłoni się w trakcie opracowania projektu miejscowego planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zgodnie z zapisami w Rozdziale 3, regulującym obowiązki stron, w punkcie 5 materiały geodezyjne w postaci mapy zasadniczej w formie dxf, kopii mapy glebowo – rolniczej (w skali 1:5000) wraz z legendą oraz wypisy z rejestru ewidencji gruntów wykonawca miał pozyskać we własnym zakresie i na własny koszt. Szczegółowy zaś opis przedmiotu zamówienia i terminy realizacji poszczególnych etapów umowy został podany w harmonogramie rzeczowo – finansowym, stanowiącym załącznik do umowy. Wykonanie umowy było podzielone na siedem etapów. Pierwszy etap polegał na sporządzeniu koncepcji planu oraz uzgodnieniu zakresu prognozy oddziaływania na środowisko. W zakres drugiego i trzeciego etapu wchodziło sporządzenie projektu planu do uzgodnień i opiniowania w przypadku drugiego etapu przez Komisję U. – Architektoniczną, zaś kolejnego przez właściwe organy inne niż Komisja. Dopiero na czwartym etapie wykonywania umowy wykonawca miał wprowadzić do projektu zmiany wynikające z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień oraz ewentualne ponowienie uzgodnień projektu planu w niezbędnym zakresie.

Obowiązkiem wykonawcy w kolejnym, piątym stadium realizacji umowy było wyłożenie projektu planu i prognozy oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu oraz wprowadzanie do projektu planu zmian wynikających z rozpatrzenia uwag wniesionych w trakcie wyłożenia. Szósty etap umowy polegał na przygotowaniu planu do uchwalenia, zaś w siódmym M. W. miał zrealizować czynności wykonywane po uchwaleniu planu. Powyższa umowa, w związku z podjęciem przez Radę Gminy K. Uchwały nr (...) z dnia 22 grudnia 2015 r., zmieniającej Uchwałę Rady Gminy Nr (...) z dnia 20 grudnia 2013 r., była zmieniona aneksem nr (...) z dnia 20 stycznia 2016 r., w którym termin realizacji umowy określono do dnia 22 maja 2017 r., zaś wynagrodzenie na kwotę 60.162,60 zł netto, podatek VAT - 13.837,40 zł łącznie na kwotę 74.000,00 zł. Strony umowy przewidziały, że płatność za wykonanie umowy, następować będzie w transzach, po zakończeniu konkretnych etapów prac. Zapłata wynagrodzenia miała następować na podstawie faktur częściowych i faktury końcowej z załączonymi protokołami odbioru przedmiotu umowy (Rozdział 2 pkt 3 umowy).

Po zawarciu umowy M. W. przystąpił do jej realizacji. Dnia 27 października 2015 r. wykonał w Starostwie Powiatowym w E. kopie map dla obszaru P. działek o numerach geodezyjnych (...), w tym mapę zasadniczą w postaci wektorowej, mapę ewidencji gruntów i budynków w postaci wektorowej, kartograficzne opracowanie tematyczne i specjalne oraz niestandardyzowane opracowanie topograficzne niewymienione w tabelach nr 1-3. Natomiast dnia 12 sierpnia 2015 r. wykonawca uzyskał arkusz mapy zasadniczej w postaci drukowanej dla działki o numerze geodezyjnym położonej w obrębie P.. Za udostępnienie map M. W. uiszczył kwotę 611,78 zł. Wykonawca wykonał pierwszy etap umowy polegający na sporządzeniu opracowania ekofizjograficznego i koncepcji miejscowego planu uzgodnienie z właściwymi organami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, prezentacji koncepcji planu. Jako załączniki do pisma z dnia 21 grudnia 2015 r. M. W. przesłał Gminie K.: protokół przekazania, opracowanie ekofizjograficzne, fakturę Vat nr (...). Wykonawca otrzymał wynagrodzenie za pierwszy etap umowy. Z uwagi na aneksowanie umowy z dnia 12 sierpnia 2015 r. M. W. uwzględnił zmiany w koncepcji miejscowego planu zagospodarowania i wraz z fakturą wyrównawczą i protokołem przekazania przesłał Gminie K..

Zgodnie z „Zestawieniem tabelarycznym terminów realizacji harmonogramu rzeczowo – finansowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie P.” drugi etap umowy zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie P. miał polegać na sporządzeniu projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do opiniowania przez Miejską Komisję U. – Architektonicznej w E., zaopiniowanie projektu planu przez ten organ oraz przekazanie wykonawcy pisemnego stanowiska tegoż organu. Za wykonany etap wykonawca miał otrzymać kwotę wynoszącą 20% wynagrodzenia za wykonane dzieło.

Wykonawca wykonał etap drugi tj. sporządził projekt planu na mapie zasadniczej pozyskanej z Ośrodka (...) Starostwa Powiatowego w E. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i przedstawił koncepcję do opiniowania Miejskiej Komisji U. – Architektonicznej w E.. W dniu 13 października 2016 r. wykonawca wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 14.800 zł brutto. Gmina K. nie zapłaciła wskazanej kwoty, odmawiając przyjęcia dokumentacji w protokole zdawczo- odbiorczym z uwagi na niezgodność projektu planu – rysunek z umową (rozdział 3 pkt 5) tj. mapa zasadnicza w formacie dxf. Gmina K. nie odesłała dokumentacji wraz z fakturą Vat z dnia 13 października 2016r. Na pisemną prośbę Starostwo Powiatowe w E. Wydział Geodezji i (...) poinformował Gminę K., że M. W. pozyskał z Ośrodka (...) Starostwa Powiatowego w E. mapę zasadniczą w postaci wektorowej oraz kopie mapy glebowo – rolniczej dla obszaru P. jednostki ewidencyjnej (...) K.. Następnie po rozmowie telefonicznej sporządzono plik dxf.

W dniu 11 kwietnia 2016 r. odbyło się posiedzenie Miejskiej Komisji U. – Architektonicznej w E. w sprawie rozpatrzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie P., gmina K.. Po zapoznaniu się z projektem organ zgłosił uwagi do przedstawionego projektu planu zagospodarowania przestrzennego i ze względu na specyfikę tematu nie zaopiniowała projektu bez udziału projektantów planu. Komisja, wskazując na uwzględnienie zgłoszonych uwag i przedstawienie ponownie projektu planu do zaopiniowania z udziałem projektantów planu. Stanowisko Miejskiej Komisji U. – Architektonicznej w E. wraz z uwagami Gminy K. zostało przesłane wykonawcy. Wykonawca ustosunkował się do stanowiska Komisji wskazując, że projekt planu został wykonany na mapie w skali 1:2000 stosownie do przepisów ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym. Podkreślił, iż na podstawie

posiadanych licencji pozyskał mapę w formie elektronicznej z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Zastosował się także do innych uwag Komisji. Na drugim posiedzeniu w dniu 05 sierpnia 2016 r. Komisja zaopiniowała pozytywnie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgłaszając także swoje uwagi. O przebiegu posiedzenia organ pisemnie zawiadomił wójta Gminy K.. Wykonawca w piśmie z dnia 13 września 2016r. zwrócił się o dostarczenie materiałów dotyczących przebiegu oraz kolizji planowanej inwestycji z sieciami elektroenergetycznymi znajdującymi się w granicach opracowania planu.

Pismem z dnia 03 listopada 2016 r. wykonawca zwrócił się o uregulowanie wynagrodzenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. W odpowiedzi na powyższe wezwanie, Gmina K. w dniu 10 listopada 2016 r. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko. Wykonawca ponownie pisemnie zwrócił się do Gminy K. o zapłatę kwoty 14.800 zł w terminie 7 dni.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało w całości na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Rejonowego, łączącą strony umowę nr (...) z dnia 12 sierpnia 2015 r. należy potraktować jako umowę o dzieło, której wykonanie przewidziano etapowo. Za każdy etap zamawiający miał wypłacić wynagrodzenie stosownie do harmonogramu rzeczowo – finansowego, stanowiącego załącznik do umowy.

Strony stały na zgodnym stanowisku, iż pierwszy etap umowy został zrealizowany, za który powód otrzymał wynagrodzenie na podstawie wystawionej faktury VAT. Okoliczność zrealizowana przez powoda tej części umowy została także wykazana przez strony procesu dokumentami. Do oceny Sądu Rejonowego pozostawała natomiast okoliczność, czy zakres prac wykonanych przez powoda odpowiadał przedmiotowi drugiego etapu umowy z dnia 12 sierpnia 2015 r., określonego w harmonogramie rzeczowo – finansowym. W konsekwencji spornym było, czy powód zasadnie domaga się zapłaty wynagrodzenia za zrealizowany drugi etap umowy z dnia 12 sierpnia 2015 r.

Sąd Rejonowy wskazał, że powód przedstawił do zaopiniowania Miejskiej Komisji U. – Architektonicznej w E. projekt planu. Powód zastosował się do uwag Komisji wskazanych na pierwszym posiedzeniu, a na drugim posiedzeniu w dniu 05 sierpnia 2016 r. Komisja ta zaopiniowała projekt planu pozytywnie z uwagami, odnoszącymi się do braku wykonania planu na kopii mapy zasadniczej, co pozostawało sprzeczne z zapisem § 1 ust. 2 pkt 2 projektu uchwały. Zdaniem Komisji należałoby doprowadzić do zgodności tekstu planu z rysunkiem, gdyż mapa zasadnicza powinna spełniać wymagania określone w ustawie Prawo geodezyjne i kartograficzne. Zalecono także wykreślenie z preambuły uchwały art. 27 (dotyczący zmiany planu). W uwagach Komisja zaproponowała rozważenie możliwości zmiany przebiegu izofony -55 dB (przesunięcie jej do granicy obszaru objętego planem) lub jej usunięcie z rysunku planu. Zwróciła uwagę nadto na wystąpienie ewentualnej kolizji istniejących napowietrznych linii energetycznych z funkcjonowaniem projektowanego lądowiska. Zdaniem Komisji zapisy planu powinny położyć większy nacisk na skablowanie linii napowietrznych w chwili przebudowy. Zdaniem Komisji, należałoby także rozważyć usunięcie zapisu § 7 ust. 1 pkt 1a w związku z ewentualną potrzebą lokalizacji w obszarze planu innych inwestycji, związanych z lądowaniem, mogących oddziaływać na środowisko oraz dopuszczenie ograniczonej funkcji rolniczej (upraw rolnych) w części obszaru zieleni izolacyjnej (strona południowa) w miejscu położonym poza wyznaczonym obszarem poziomu hałasu większym od 55 dB (wg wariantu 2). W uwagach Komisja wskazała możliwość poszerzenia kwartału 1L (zabudowy związanej z lądowiskiem) wzdłuż drogi.

Spór sprowadzał się zatem do ustalenia, czy powód stosownie do zapisów umowy, w tym Rozdziału 3 pkt 5 umowy z dnia 12 sierpnia 2015r. był obowiązany we własnym zakresie sporządzić mapę zasadniczą dla obszaru P., objętego planem zagospodarowania przestrzennego.

Analizując treść dokumentów złożonych do akt sprawy, zeznań świadków oraz opinię główną i uzupełniającą biegłego sądowego z zakresu architektury, urbanistyki, planowania przestrzennego, awarii budowlanych W. J., Sąd Rejonowy uznał, że umowa z dnia 12 sierpnia 2015 r. nie przewidywała sporządzenia przez powoda mapy zasadniczej dla całego obszaru objętego planem zagospodarowania przestrzennego. W ocenie Sądu Rejonowego, harmonogram rzeczowo – finansowy, stanowiący załącznik do umowy z dnia 12 sierpnia 2015 r. dostatecznie określał przedmiot drugiego etapu umowy, a mianowicie sporządzenie projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do opiniowania

przez Miejską Komisję U. – Architektoniczną w E., zaopiniowanie projektu planu i przekazanie wykonawcy pisemnego stanowiska.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że ostatecznie powód sporządził projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do opiniowania Miejskiej Komisji U. – Architektonicznej w E.. Następnie Komisja na posiedzeniu w dniu 05 sierpnia 2016 r. zaopiniowała wydając pozytywną opinię, a jej stanowisko zostało przesłane powodowi. W ocenie Sądu Rejonowego, prace objęte zakresem drugiego etapu umowy zostały wykonane. Aktualnie pozostają do zrealizowania kolejne etapy przedmiotowej umowy.

Za bezzasadny Sąd Rejonowy uznał zarzut strony pozwanej odnośnie braku podpisania protokołu ukończenia drugiego etapu umowy i brak podstaw do żądania zapłaty wynagrodzenia. W tym zakresie Sąd Rejonowy wskazał, że protokół odbioru prac jest jedynie pisemnym pokwitowaniem wykonania dzieła. Ma on potwierdzić, że prace zostały sprawdzone przez zlecającego i wykonane są prawidłowo, ewentualnie wymienić stwierdzone wady. Protokół ma także to znaczenie, że wskazuje się w nim często kiedy prace zostały zakończone. Wynagrodzenie należy się już na etapie oddania dzieła i nie jest uzależnione od sporządzenia protokołu. W umowie o dzieło wykonawca jeżeli wykona umowę w sposób prawidłowy i dzieło nie będzie dotknięte wadami istotnymi zlecający nie może odmówić wypłaty wynagrodzenia.

Z powyższych względów Sąd Rejonowy uznał za zasadne żądanie powoda zapłaty wynagrodzenia za zrealizowanie drugiego etapu umowy z dnia 12 sierpnia 2015r. Przyjmując, iż wynagrodzenie zostało ustalone przez strony w wysokości 20% należności za wykonanie umowy, Sąd Rejonowy na podstawie art. 642 § 2 k.c. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 14.800 zł (74.000 zł x 20%).

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 481 k.c., stosowanie do żądania pozwu od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 30 grudnia 2016 r.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 1800 z późn. zm). Na podstawie 83 ust. 2 w zw. art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od pozwanej tytułem zwrotu brakujących wydatków kwotę.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana Gmina K., zarzucając:

- 1) naruszenie przepisów prawa procesowego mogące mieć wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:
  - a) wyciągnięcie błędnych wniosków z opinii oraz opinii uzupełniającej sporządzonych w sprawie przez biegłego sądowego W. J. mimo uznania tych opinii za rzetelne oraz prawidłowe poprzez:
    - zmarginalizowanie kluczowego dla sprawy faktu, że biegły w pierwotnej opinii wskazał, że część graficzna projektu planu sporządzonego przez powoda w toku II etapu zadania zawiera braki dyskwalifikujące ten projekt, a w pozostałej części może być uznana co najwyżej za szkic we wstępnej fazie koncepcji; Sąd I instancji nieracjonalnie przyjął przy tym, że okoliczności te nie były przedmiotem sprawy,
    - przeinaczenie jednego z wniosków opinii mówiącego o tym, że to doświadczeni projektanci i inwestorzy unikają nieprecyzyjnych sformułowań typu „pozyskanie”,
    - pominięcie jednoznacznego stwierdzenia biegłego, że prace wykonane przez powoda w ramach II etapu są niekompletne i wymagają szeregu poprawek,
    - jednoznaczne przyjęcie, że wszystkie wady projektu zaistniałe w trakcie II etapu mogą być usunięte na dalszych etapach pomimo faktu, że biegły wskazał na błędy mogące ujawnić się dopiero na etapie prowadzenia prac budowlanych,

- uznanie opinii Miejskiej Komisji U.-Architektonicznej w E. za pozytywną w sytuacji, gdy biegły w oparciu o wiedzę specjalistyczną oraz swoje doświadczenie wyraźnie wskazał w opinii uzupełniającej, że jeśli ponownie, zgodnie ze wskazaniem Komisji, nie przedłożono projektu planu do zaopiniowania przez (...), to uznać należy, że projekt planu autorstwa powoda czeka dopiero na właściwą opinię,

b) przyjęcie wbrew zasadom logicznego rozumowania, że w sprawie to pozwany był podmiotem profesjonalnym w sytuacji, gdy to powód zawodowo zajmuje się planistyką i jako profesjonalista w tej dziedzinie wziął udział w postępowaniu przetargowym,

c) przyjęcie wbrew zasadom doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania, że elementarne błędy w sztuce popełnione przez powoda na spornym etapie prac mogą zostać łatwo usunięte na dalszych etapach umowy w sytuacji, gdy biegły w swojej opinii wyraźnie wskazywał konieczność ich usunięcia właśnie na tym etapie - Sąd I instancji wykroczył poza posiadaną wiedzę uznając, że uwagi biegłego do przedstawionego projektu planu, zawarte w opiniach pisemnych podstawowej i uzupełniającej, były zbyt szczegółowe na tym etapie prac projektowych, które miały charakter roboczy - taki jest bowiem z natury rzeczy charakter opracowywania koncepcji planu; biegły w opinii uzupełniającej odniósł się do zarzutu strony powodowej, zbieżnego z ustaleniami Sądu w komentowanym zakresie wskazując, że projekt w zakresie zawartości i treści powinien być całkowicie kompletny;

d) dokonanie sprzecznych ze sobą ustaleń, zgodnie z którymi Sąd - za biegłym - najpierw uznał, że w sprawie konieczność uaktualnienia mapy stała się niezbędna w trakcie prac planistycznych, które w związku z tym należało wstrzymać do chwili uaktualnienia mapy zasadniczej - następnie zaś przyjął, że brak uaktualnienia mapy zasadniczej obciąża wyłącznie pozwanego, a powód (podmiot profesjonalny) mógł spokojnie nakręcać spirale swoich błędów na kolejnych etapach umowy działając w oparciu o niepełną mapę zasadniczą bez wstrzymywania prac celem jej uzupełnienia;

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 65 k.c. polegające na:

a) błędnej wykładni tego przepisu w zakresie umownego zapisu o „pozyskaniu” treści mapy zasadniczej dla obszaru inwestycji skutkującej przyjęciem, że powód nie miał obowiązku sporządzenia takiej treści na niekompletnej mapie zasadniczej w sytuacji, gdy powód działający jako doświadczony podmiot profesjonalny mógł i powinien był przy zastosowaniu starannych zabiegów interpretacyjnych zrozumieć oświadczenie woli pozwanego w tym zakresie jako konieczność sporządzenia pełnej treści mapy zasadniczej na opracowywanym obszarze;

b) niezastosowaniu tego przepisu co do umownych zapisów stron dotyczących sposobu rozliczania kolejnych etapów prac poprzez protokoły odbioru prac oraz związanej z akceptacją protokołów zapłaty, co skutkowało wypaczeniem zgodnej woli stron i uznaniem protokołów za - pisemne pokwitowanie wykonania dzieła pozbawione merytorycznej treści co do jakości przyjmowanych prac; ponadto skutkowało to pominięciem przez Sąd faktu, że powód nie sporządził jednostronnego protokołu zgodnie z wiążącą strony umową, przez co całe jego roszczenie należało uznać za przedwczesne - nie doszło do prawidłowego oddania dzieła zamawiającemu;

3) nierozpoznanie istoty sprawy w zakresie prawidłowości wykonania dzieła, za które powód domaga się zapłaty - z niezrozumiałych dla strony pozwanej przyczyn w sprawie o zapłatę za część dzieła Sąd I instancji postanowił nie brać pod uwagę okoliczności, z których wynika, że powód tej części dzieła nie skończył i nie może w obecnym jego stanie domagać się stosownej zapłaty – szczególnie przy uwzględnieniu, że część ta nie została w ogóle odebrana.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z uwzględnieniem kosztów sądowych i zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych.

W odpowiedzi, powód M. W. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: Przedsiębiorstwo (...) M. W. wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu za drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, właściwie oceniając przy tym zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Z treści zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji wyprowadził właściwe ustalenia i wnioski, w oparciu o które prawidłowo zastosował normy prawa materialnego, zaś sposób procedowania w sprawie odpowiadał wymogom określonym w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, tym samym Sąd II instancji w całej rozciągłości przyjmuje ustalenia i wnioski Sądu I instancji jako własne.

Przede wszystkim nie można zgodzić się z zarzutem apelacji, że Sąd Rejonowy dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena ta musi być zgodna z zasadami logiki, doświadczenia życiowego oraz uwzględniać całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego - to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. orzeczenie SN z dnia 6 listopada 1998 r, II CKN 4/98).

Ocena dowodów przeprowadzona z zachowaniem tych reguł mieści się w granicach wyznaczonych przez zasadę swobodnej oceny dowodów wprowadzoną w art. 233 k.p.c. Nie jest wystarczającym uzasadnieniem zarzutu naruszenia normy art. 233 § 1 k.p.c. przedstawienie przez stronę skarżącą własnej oceny dowodów i wyrażenie dezaprobaty dla oceny prezentowanej przez sąd pierwszej instancji. Skarżący ma obowiązek wykazania naruszenia przez sąd paradygmatu oceny wynikającego z art. 233 § 1 k.p.c. (a zatem wykazania, że sąd a quo wywiódł z materiału procesowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub doświadczenia życiowego, względnie pominął w swojej ocenie istotne dla rozstrzygnięcia wnioski wynikające z konkretnych dowodów – grupy dowodów) – por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 stycznia 2013 r. w sprawie I ACa 1075/12, Lex nr 1267341.

Podniesione zatem przez apelującego zarzuty mogłyby być uwzględnione jedynie wówczas, gdyby wykazano, że zebrane dowody w części zostały ocenione w sposób rażąco wadliwy, sprzeczny z zasadami logiki bądź doświadczenia życiowego. Tego zaś pozwany nie dowiódł, a jego twierdzenia, iż prawidłowa ocena materiału dowodowego w sprawie prowadzi do odmiennych ustaleń jest jedynie polemiką z trafnymi wnioskami Sądu Rejonowego.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy trafnie w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie uznał, że strony zawarły umowę o dzieło. Umowa ta charakteryzuje się tym, że nakłada na przyjmującego zamówienie obowiązek wykonania i oddania dzieła (art. 642 k.c.), na zamawiającego zaś obowiązek odebrania dzieła, które przyjmujący wykonał zgodnie ze swym zobowiązaniem (art. 643 k.c.). Sąd ten słusznie też uznał, że powodowi należy się wypłata wynagrodzenia za zrealizowanie drugiego etapu określonego w umowie z dnia 12 sierpnia 2015 r. Wszelkie zaś kwestie podnoszone przez skarżącą Gminę związane z jakością wykonanego projektu planu czy też „pozyskaniem” mapy zasadniczej mają charakter jedynie poboczny, niemające wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Zauważyć należy, że strony niniejszego procesu w dniu 12 sierpnia 2015 r. zawarły umowę, na podstawie której powód zobowiązał się wobec pozwanej Gminy opracować projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie P.. Realizacja tej umowy miała następować etapowo, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Wynagrodzenie za wykonanie tej umowy ostatecznie zostało określone na kwotę 74.000 zł, przy czym jego zapłata miała następować częściowo na podstawie faktur częściowych i faktury



końcowej z załączonymi protokołami odbioru przedmiotu umowy, po zakończeniu każdego z etapów określonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym (k. 8-15).

W niniejszej sprawie powód domagał się zapłaty częściowego wynagrodzenia w wysokości 14.800 zł, stanowiącej 20% całego wynagrodzenia, za wykonanie drugiego etapu ww. umowy. Warunkiem zaś przyznania ww. wynagrodzenia było: sporządzenie projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do opiniowania przez (...), zaopiniowanie projektu planu przez (...) i przekazanie wykonawcy pisemnego stanowiska (...). Bezsprzecznie, powyższe warunki zostały spełnione. Powód sporządził projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, który uzyskał pozytywną opinię Miejskiej Komisji U.-Architektonicznej w E. i pozwana Gmina został zapoznany z tą opinią. To, czy projekt planu na tym etapie umowy posiada błędy bądź też jest niekompletny i wymaga naniesienia wielu poprawek, co szczegółowo wyeksponował biegły sądowy W. J. oraz Miejska Komisja U.-Architektoniczna w E. ma zaś znaczenie drugorzędne. Dopiero bowiem czwarty etap umowy przewidywał wprowadzenie zmian do projektu planu wynikających z opinii i dokonanych uzgodnień.

Nie można również podzielić zarzutu skarżącego, iż zapłata częściowego wynagrodzenia jest uzależniona od sporządzenia protokołu odbioru.

Zgodnie z art. 642 § 1 i 2 k.c. w braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła. Jeżeli dzieło ma być oddawane częściami, a wynagrodzenie zostało obliczone za każdą część z osobna, wynagrodzenie należy się z chwilą spełnienia każdego ze świadczeń częściowych.

Z powyższego wynika, że warunkiem wypłaty wynagrodzenia jest oddanie dzieła i w zależności od rodzaju dzieła można wyróżnić kilka sposobów jego oddania. Oddanie dzieła może zatem nastąpić przez czynność faktyczną, polegającą na tym, że przyjmujący zamówienie fizycznie przekazuje (wydaje) dzieło zamawiającemu z czym połączone jest wyraźne lub dorozumiane oświadczenie przyjmującego zamówienie o uznaniu swego świadczenia za spełnione, a jeżeli nie nastąpił odbiór dzieła wymagającego przejścia we władztwo zamawiającego, do oddania dzieła dochodzi – o ile z umowy inaczej nie wynika – gdy przyjmujący zamówienie stawia dzieło do dyspozycji zamawiającego i zamawiający może je odebrać, choć tego nie czyni, czy też w odniesieniu do dzieł, przy których nie jest możliwe fizyczne wydanie (np. wyczyszczenie, prace malarskie, prace porządkowe), oddanie dzieła przejawia się w samym jego wykonaniu i oświadczeniu przyjmującego zamówienie o uznaniu swego świadczenia za spełnione. Oświadczenie o uznaniu świadczenia za spełnione może przejawiać się także w sposób dorozumiany w samych czynnościach faktycznych przyjmującego. Czynnością taką może być wystąpienie z żądaniem zapłaty wynagrodzenia za wykonane dzieło (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2012 r, II CSK 21/12).

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzić należy, że dla zapłaty wynagrodzenia nie jest istotne sporządzenie protokołu odbioru. Protokół ten nie jest dowodem konstytutywnym i stanowi zbędny formalizm. W braku bowiem wyraźnego odbioru dzieła może być możliwe stwierdzenie dorozumianego odbioru wskutek czynności faktycznych podjętych przez zamawiającego, np. dysponowania dziełem, zlecenia dokonania poprawek dzieła przez inny podmiot, czy dokonywania innych jeszcze czynności, jak choćby zapłata części wynagrodzenia. Odbiór dzieła może przejawiać się w sposób dorozumiany, nawet mimo braku sporządzenia wymaganego przez umowę pisemnego protokołu odbioru, jeżeli czynności faktyczne podejmowane przez zamawiającego pozwalają na przyjęcie dorozumianego odbioru (tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2012 r, II CSK 21/12, Legalis nr 544658). Takie zaś czynności konkludentne wskazujące na odbiór częściowego dzieła (drugiego etapu umowy) miały miejsce po stronie pozwanej Gminy, o czym świadczy szereg pism zawierające uwagi do projektu planu. Kwestia jednak wad dzieła nie jest przedmiotem niniejszej sprawy.

Z powyższych względów należało uznać, że wszelkie zarzuty podniesione w środku odwoławczym były niezasadne, wobec czego na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu w całości.

O kosztach postępowania apelacyjnego postanowiono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Pozwana, która przegrała sprawę w postępowaniu odwoławczym, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. powinna zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty postępowania odwoławczego, na które składa się

wynagrodzenie pełnomocnika (1.800,00 zł), określone zgodnie ze stawkami wymienionymi w § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

SSO Cezary Olszewski SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz SSO Joanna Walczuk